

משפיעות

רעיונות לפרשת השבוע מתוך תורתו של הרב יצחק גינזבורג שליט"א

בהעלותך: להדליק את האהבה

אהבת את האח והאח אהב את אחותו, ואם לא - ברור לנו שמהו לא בסדר. מצד אחד האהבה לא בוערת, ולא תופסת את כל הלב שלי, כי האהבה טבעית; מצד שני, קל לעורר את האהבה הזו. מספיק להיזכר אחד בשני וכבר ישנה אהבה.

אהבה זו מכונה בחסידות "אהבה כמים" - כמו מים הזורמים בנחת, נעימים ואפילו קצת קרירים, כך היא אהבת האחים. אהבה טבעית ופשוטה, קרירה. מאפיין בולט באהבה כזו הוא שאין בה ממש עליות וירידות. היא סטטית יחסית.

האהבה השנייה היא אהבה שבין בני זוג. קורה פעמים רבות שהאהבה נעלמת, וצריך להתבונן ולעבוד קשה על מנת לעורר את האהבה מחדש. באהבה זו ישנם עליות וירידות, היא מאוד דינמית. בעליות היא בוערת, תופסת את כל תשומת הלב של האדם, ובירידות היא נעלמת, כמעט ולא מורגשת כלל. כשהיא יורדת ונעלמת, יש צורך לחשוב טוב על בן הזוג, לחשוב על מעלותיו ועל ייחודיותו, וכך להתאמץ על שמצליחים להשיב את האהבה. זוהי 'אהבה כאש'.

[גם בין אחים יכולה להיות אהבה כאש, וגם אהבה של בני זוג יכולה להיות אהבה כמים. לדוגמה, יש מצב בו בני זוג הנשואים שנים רבות ירגישו ביניהם אהבה כה פשוטה וטבעית, אהבה כמים.]

אחרי שלמדנו על שני סוגי האהבות, אפשר לדבר על האהבה שיש בינינו לבין בורא עולם. כלפי הבורא צריכות להיות לנו את שני סוגי האהבות, ולכל אהבה מקום משלה. יש אדם שהקשר אל הבורא מרגיש לו טבעי, קל לו לעורר את האהבה, אך חשוב שתהיה גם אהבה כאש. האהבה הדינמית תופסת הרבה יותר מקום בלב, וחשוב שנרגיש כלפי הבורא הרגשת התלהבות ובערה.

האהבה הטבעית קיימת אצל כל יהודי. כל יהודי מחובר לבורא בלי קשר למצבו, וישנה אהבה חבויה שאפשר לעורר לבד. אבל כדי שאחוש את האהבה הלא טבעית, הבוערת - צריך משהו שיעורר אותי, משהו שייתן לי את הכוח לאהוב בהתלהבות. אך מאין הכוח?

השבוע נקרא בתורה את פרשת בהעלותך. בתחילת הפרשה נקרא על הציווי שקיבל אהרן הכהן להדליק את המנורה הקדושה בכל יום. כדרכנו, ננסה להבין את הפנימיות של מצווה זו, תוך תשומת לב ללשון הייחודית בה נמסר לנו הציווי.

אוהב שלום ורודף שלום

לפני שנתחיל לדבר על המצווה הספציפית איתה פותחת הפרשה, ראוי לתת את הדעת כדי להכיר קצת את דמותו של אהרן הכהן. במשנה, אהרן הכהן מתואר כ"אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבו לתורה". אהרן התייחד במידת האהבה הגדולה שהייתה לו, והמאמץ שהיה משקיע על מנת להשכין שלום בין יריבים.

מסופר, שכאשר אהרן הכהן היה רואה שני אנשים שנמצאים במריבה ואינם בשלום יחדיו, הייתה לו דרך פעולה: הוא היה מגיע לאחד הצדדים ומספר לו כמה הצד השני מצטער על כך שהם במריבה, והוא באמת מתחרט על חלקו, ורק רוצה לחזור להיות בשלום. כך אהרן היה הולך ומספר גם לצד השני, משכנע, מפיץ ומשתדל לגרום לכל אחד מהצדדים באמת לרצות לשוב להיות בשלום. לאחר מכן, כשהם היו נפגשים, בהיותם בטוחים שהיריב ביקש סליחה - הם היו חוזרים להיות באהבה ושלום אמיתי.

כאשר אהרן נפטר, כל עם ישראל בכו עליו למשך חודש שלם. על אהרן בכו אף יותר משבכו בפטירת משה רבינו, אז בכו רק הגברים. כל עם ישראל העריכו את אהרן ואת כוח האהבה המיוחד שלו. כעת נוכל להתחיל להבין את הציווי.

מהי אהבה?

באופן כללי, ישנם שני סוגים של אהבה. לכל סוג של אהבה יש את המקום בו הוא מופיע. אכן, אם נעמיק נגלה שבאמת האהבה היא רבגונית מאוד מאוד, אך בהבחנה כללית אפשר לחלק בין שתי אהבות: אהבת אח ואחות ואהבת בני זוג.

אהבת אח ואחות היא אהבה טבעית מלידה. האהבה שקטה, לא בוערת וסוערת, ומרגישה טבעית. האחות

להעלות את הנרות

כאן אהרן הכהן נכנס לסיפור. הפסוק אומר כך: "דָּבַר אֶל אֱהֲרֹן וְאֶמְרָתְךָ אֵלָיו בְּהֵעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרוֹת אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת". אהרן מצווה להדליק את הנרות ולהאיר את המנורה. בשונה מפסוקים אחרים המצווים על הכוהנים באופן כללי, פה הפסוק מדבר ישירות על אהרן. הבחנה זו דורשת תשומת לב. על פי ההכרות שלנו עם אהרן הכהן, אפשר קצת לנחש מהו התפקיד הפנימי הנעשה על ידי הדלקת נרות המנורה.

נתחיל בכמה שאלות, שהן בעצם רמזים: מה מזכירה לנו המנורה, המאירה את הסביבה? לאיזה חלק בנפש האדם דומה הנר? מדוע הביטוי המתאר את הדלקת המנורה בפסוק הוא "בהעלותך"?

הדימוי המדויק ביותר לנשמה שלנו הוא נר. נשמת האדם נמשלת לנר, ונוהגים להדליק נרות לעילוי נשמת נפטר. על פי זה, כאשר אהרן מדליק את נרות המנורה, הוא בעצם מדליק ומאיר את הנשמות של עם ישראל. הוא מאיר אותם באש קדושה, אש של אהבה.

על מנת לתאר את הדלקת הנרות, הפסוק משתמש בפועל של העלאה, "בהעלותך". חז"ל מדייקים ממילה זו שצריך להדליק את הנר עד שהשלהבת תעלה מאליה, שלא תצטרך עוד את עזרת המדליק. אהרן צריך לדאוג לכך שהנר יחזיק מעמד באופן עצמאי.

בפנימיות, הכוונה היא שאהרן נותן לנו את היכולת להרגיש אהבה בוערת אש לבורא עולם. הוא לא נותן לנו אהבה חיצונית, אלא את היכולת באמת לגלות את האהבה ולהרגיש אותה בצורה שתחזיק מעמד לבד, ולא תהיה זמנית וחולפת.

אהרן איש האהבה נותן לכל נשמה בעם ישראל את האור. הוא מדליק בה את האהבה, ונותן את הכוח להרגיש התלהבות וחיים באהבת הבורא. כאשר אנחנו אוהבים את הבורא, מגלים את כוח האהבה הטמון בתוכנו, האהבה מתחילה להציץ החוצה גם כלפי הסביבה. כאשר אדם מרגיש אהבה חיה, היא תקרין ממנו אל כל מי שיראה אותו.

אין אבוד!

שאלה: כמה זמן מתוך החיים שלכם אתם באמת מלאים באהבה לבורא? האם אנחנו יכולים לראות

את עצמנו כגדושי התלהבות ואהבה? אם לא, אפשר להמשיך בקריאה...

בהמשך הפרשה שלנו אנחנו נקרא על מצות פסח שני. בפסח, כל יהודי מחויב בהקרבת קרבן פסח. רק אדם טהור יכול להביא את הקרבן, אך אדם שנטמא - למשל על ידי נגיעה במת או בנבילה - לא יכול להקריב את הקרבן. בפרשה מסופר על אנשים שהגיעו אל משה והתלוננו על כך שהם לא יכולים להביא את הקרבן, כיוון שהם טמאים. הם באים אל משה בשאלה נוקבת: "למה נגרע?" מדוע נפסיד את חלקנו בקרבן?

בתגובה, הבורא מצווה את עם ישראל במצוות פסח שני. אדם שלא היה יכול להקריב את הקרבן במועד - יינתן לו מועד שני, חודש לאחר הפסח הכללי, להקרבת הקרבן.

במצווה זו, התורה מלמדת אותנו עיקרון חשוב: אין דבר אבוד! לא משנה מה הייתה סיבת הריחוק ואי היכולת להקריב בזמן - יש מועד ב', הזדמנות שנייה. כך זה בכל דבר בחיים. לא הצלחתי במשהו, נפלתי, נשברתי וקשה לי לקום - פסח שני מלמד אותנו שאין ייאוש. תמיד אפשר לתקן.

מדיטציה נשמחית

נשברתי. אני לא מרגיש אהבה לבורא, לא מצליח להזיז את הרגשות בכלל. אני יבש כולי. נכון, אין אבוד, אבל מה אני עושה עכשיו?

האמת היא, שלא משנה לאיזה מקום נפלתי - יש מקום עמוק בתוכי שלא נפל. גם אם נשברתי, יש את החלק העליון בנשמה שלי ששלם לגמרי. כדי לתקן משהו, צריך לעלות אל מקום עליון יותר מהשבירה, ואפילו עליון מהמצב בו הייתי לפני השבירה. על מנת לתקן את הנפש, חובה לתקשר עם רובד עליון שבכלל לא קשור לאפשרות שבירה ותיקון.

שבו רגע. עצמו עיניים, נסו להתבונן. נגנו ניגון עמוק. נסו להרגיש את החלק העמוק בתוככם שלא נשבר בכלל, שהרבה למעלה מזה. המקום הזה תמיד קיים, בכל מצב. ההתבוננות יכולה לקחת זמן, אבל היא אפשרית. ברגע שאני שם לב למקום השלם אצלי, אני יכול למשוך משם תיקון. למשוך משם חיות שתמלא אותי באור חדש וטהור, שמחה וקרבה אמיתית וחיה לבורא.

[מתוך ספר 'אל עולם הקבלה',
וספר 'שיעורים בספר סוד ה' ליראיו']

מפי גדולי החסידות

אחד מהשני, כמו קשורים בחבל. כאשר האדם למטה מתעורר ומנער את החבל, גם קצהו העליון של החבל נע - מעורר את הנשמה למעלה ומושך טהרה למעלה על האדם.

[מתוך ספר 'דרך חיים' שער התשובה, פרק א]

אומר רבי דובער מליובאוויטש:

בנשמתו של היהודי ישנם מספר דרגות. ישנו חלק נשמה הנמצא תמיד למעלה, אחד עם הבורא - חלק זה נשאר טהור בכל מצב; וישנו חלק הנמצא בתוך גופו הגשמי של היהודי. שני החלקים מושפעים

התוכן אינו מוגה על ידי הרב. העלון נכתב על ידי תלמידים, האחריות על הכותבים בלבד.

אהבתם את העלון? רוצים לקבל אותו בכל שבוע לדוא"ר? הצטרפו לרשימת התפוצה, ע"י שליחת בקשה לכתובת הדוא"ל של העלון. לכל ענייני העלון, פניות, הערות והקדשות, יש לפנות לכתובת alonmashmout@gmail.com. נשמח לקבל את תגובתכם!

בקרו באתר החדש שלנו: alonmashmout.org